

Յառաջագոհ ԺԱՅԵԱՆ Է. Ղ. Մ.

Երեմ. Է. Մ. — Նորոգութիւններ	385
ՍԱՐԵԱՆ Է. Մ. — Այլապարտում	389
Երեմ. Է. Մ. — Հայ թմշկարանը — Վերջ	393
ՕՍՍԻԱՆ — Փիտալ. Թրգմ. Է. ԱՐԱՆ ԴԱՅԻՆ	396
ԶՐԱՔԵԱՆ Է. Բ. — Բաթֆի	402
» — Գամառ-Քաթիկայ	406

Հոռմայ ասարառութիւնը Գոթաց ազգի

410 տարւոյ մէջ	410
H. F. B. LYNCH. — Տրապիզոն և Ախցիս Թրգմ.	
ՍԱՐԵԱՆ Է. Մ.	413
Ա. ԳՈԹԻԹՈՅ — Ներոն. Թրգմ. Է. Ա. ՂԱԶԻՆ	
ԿԱՆ	417
ՏՐԱՅՈՒՆԵԱՆ Է. Ն. — Վերինո՞ք ուսուցչակ	
տիմ յորհիւսմը	428
Երեմ. Է. Մ. — Հագուստ Լազարոսի	430

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ*

110. Յաջորդ «Գեղունիք» պիտի զարգաւորուի Ռախտիս բազմաթիւն և ազգիս պաշտելի հանգուցեալ Ալիւան վարդապետի զանազան պատկերներով: — Հրատարակուած է «Գեղունիք» առաջին պրակը զոր ստացած են միայն անոնք, որոնք կանխեցին յղեցին կանխիկ զինք որ «Բազմաժէպ» ի բաժանորդաց համար 1 ֆրանք է (Իբրեւ ճանապարհի ծախք): Իսկ ոչ բաժանորդաց համար 3 ֆրանք է (Nota bene) կանխիկ:

111. Պ. Գ. Չախուշեան որ Գամառ-Քաթիկայի մահարձանը կանգնեալն համար մեծ արդիւնք ունի, Միաբանութեան հասցէին յղած է նոյն բանաստեղծի մահարձանին մեծադիւղ գեղեցիկ լուսանկարը: «Մշակ» էն ինչ որ կը լսենք նախ երկու լուսանկար առնուած է, որոնցմէ մին Վեհ. Հայրիկին և միւսը մեզ յղուած է: Ծնորհակալութիւն հրապարակու:

112. Գալթիէ քաղաքին մաքսատան վերաբնէն Մեծ. Պ. Միտրիչ Երեմեան «Գեղունիք» պատկերազարդ հայաթերթին համար, հարիւրի չափ տեղական կարեւոր ընտիր տեսարաններ, կենդանագիրներ և տարուղներ յղած է. որոնցմէ չորսը դեռ նոր լոյս տեսան: Այս աթիւ խմբագրութեան Մեծ. Պարոնին խորին շնորհակալութիւն կը յայտնէ:

113. Արիւնապալտեցի՝ Փատուայի մեր ուսանողներէն Պ. Մկրտիչ Պատմահան հարտաւարպետական ուսմանց ընդլայնելու աւարտելով, գափնեպսակի արժանադիր է. ոչ Պարոնը «Բազմաժէպ» ի ընթերցողաց արդէն ծանօթ է երգիծաբան Պարոնեանի վրայ հրատարակած ընտիր ուսումնասիրութեամբն: Ինչպէսզէն թիւներն:

114. Պ. Մ. Փորթուգալեանի թերթէն կ'առնունք հետեւեալ լուրը. «Միթթար Աքրահօր երկհարկերամեկին տարի՞ Պարսկաստանի Գալթիէ քաղաքին մէջ մի քանի ազգայիններ վտեմ. Խաչիկ Խան Սարահեանի նախաձեռնու:

Թեամբ հանգանակութիւն կատարելով 13 անգլուսկի զրկեր են Կիպրոսի Ազգային կրթարան Որանցին, որպէս զի է յիշատակ Միթթար Աքրահօր անոր սնունդով որ մը կրթուի այն տեղ: — Փափաքել է որ այս օրինակը հէտեւողներ ունենայ, թէ Յարեւարին յիշատակը պատուելու և թէ Կիպրոսի հաստատութիւնը քաղաքներու համար: Այդ Կրթական Որանցին մէջ սան օրեգործներէն տարեկան 10 անգլուսկի կը պահանջուի կանոնադրին համեմատ: — Այս միեւնոյն թերթին մէջ ուսումնասիր Մ. Յ. Սէթեանց յարեւար Յովհ. Լազարեանի վրայ համառօտ բայց գեղեցիկ յղուած մը հրատարակած է: Պետք է նկատի առնել, որ «Արմենիա» այժմ իր յօդուածները աւելի խնամքով կը մշակ և բազմաթիւ գրմանի հետաքրքրական տեղեկութեամբ զարգարուած լոյս կը տեսնէ կանոնաւոր:

115. Կարոյ մէջ հոկտեմբեր 24էն (Հ. Տ.) սկսեալ մի քանի օր աստիկ ու մեղմ ընդհատ երկրաշարժ պատուհեղով մեծ փառներ պատահանք բաւական չէնք, քիւր ու փառներ են. Կիթուղիէ Հայոց եկեղեցին բոլորով կործանուել է: Ժողովուրդը ահաբեկ բացօթեայ ձիւնին ու ցուրտին մէջ կը տանջուի. տեղացի ազգայնաց օգնութեան հասնելը անհրաժեշտ է:

116. Ուսումնասիր Պ. Ռ. Պերպերեան իր հիմնած վարժարանի քանրհինգամեայ յարեւանք՝ հոկտեմբեր 28ին (Հ. Տ.) կատարեց: Ազգը պարտ ու պատուած երախտագրութիւն ցոյց տուաւ. հեռազում, նամակներով և նիւթական նուէրներով պակեց արդիւնաւոր դաստարարական քանրհինգամեայ գործունէութիւնը: «Բազմաժէպ» ի խմբագրութիւնս փութաց հեռազում շնորհաւորել մեծ. յարեւարը: Պ. Պերպերեան ըստ իրագրաց իբր նուէր ընդունել է 1098 օսմ. ոսկի:

117. Կաթուղիէ Հայ հասարակութեան մէջ, եպիսկոպոսութեան աստիճան ընդունել են Գալտիայ առաջնորդ Կիւնեւ Վ. Լազարեան, Երգչատար առաջնորդ Պողոս Վ. Սապալադեան, Կեսարիայ առաջնորդ Մատթէոս Վ. Սիւլեան:

118. Կ. Պոլսոյ մէջ «Մաղիկ» անուամբ օրագիրը վերականգն է լոյս տեսնել. արտօնա:

* Շար. տես Նոյեմբեր 1901:

ՄԱՏՆԵԱԳԻՌԻԹԻԿԸ

տերն է Պ. Ա. Սաղաեան: Պ. Մ. Շամսոնեան
օր ընդ մէջ լուրջ խմբազարկաններ կը հրա-
տարակէ: Արտասահմանի համար տարեկան
բաժնեգինն է 32 ֆր. : Բազմակէպ յի խմբա-
զրութիւնը յաշուութիւն կը մտլիէ վերաբու-
սիկ «Մադիկ» յին:

119. Բազուցի Մէլիքեան և Արամեան հա-
րուստ ազգայինք իրենց հաշուով իշխանայ
նոր վեհարան մը պիտի շինեն:

120. «Բիւզանդիոն» Լրագրի մէջ Պ. Նր.
Տէր Անդրեանեան ընդարձակ շարք մը յօդուած-
ներով յորեքար Ռ. Պերպլեհեանի կենսագրու-
թիւնը հաստատակեց լուրջ ուսումնասիրու-
թեամբ:

121. Փեթերպուրիկ մէջ ազգային ծերանոց
մը շինուել է:

122. Փարիզու ազգային եկեղեցւոյ շինու-
թիւնը զարման պիտի սկսի: Կարդիէ և Ս. Պէ-
ղրեանեան հարստարապետներու առաջնորդու-
թեամբ:

123. Պալտոյ ազգ. հիւանդանոցին՝ Յ. Աբի-
պէնիկեան 100 ոսկի նուիրել է:

124. Թուրքիոյ վեհապետը Դ. Կարդի Մէ-
հտիյէ պատուանշան շնորհէր է Պ. Ռ. Պէր-
պլեհեանին:

125. Իշխանայնոյ նոր տպարանի շինութեան
համար Տ. Սուքիտս Արքեպիսկոպ. Պարեանց
400 ռուպլէ նուիրել է:

126. Կարմիր երկրաշարժէն արկածեց օգնե-
լու համար: Պալտոյ ազգայինք 1200 ոսկի հան-
գանակիւ են:

127. Ելշխանուհի Արամիլք Լազարեան Մոս-
կուայի մէջ իր հաշուով կանգնած մէկ միլիոն
արծողութեամբ ապարանք մը, տեղւոյն ազ-
գային եկեղեցւոյ նուիրել է: Հենքէն գոյացած
հասոյթով նուիրատուին անուամբ Լազարեան
ձեմարանի մէջ հայ ազգատ տղաքներ պիտի
պահուին:

128. «Թան» Լրագրի համեմատ 6000 ազ-
գային Մեջիքներ ուսնապատուութեան համար
ուսն հնչապատուին դիմը են:

129. Առաջիկայ Յունուարին՝ «Արտմիս»
ընտանեկան և զրգիկայ ամսաթերթը Գահրիբի
մէջ լոյս կը տեսնէ:

150. Կրիկիկոյ կաթող. ընտրութեան ժողով-
քը կատարուել է: Ս. Եպիսկոպ. Խաչատրեան ընդ-
ունել է 50 ըուէ. Գ. Եպիսկոպ. Կրքեան 48
վահ. Ե. Մանկաշի 45. Հմայեակ Ե. Դիմաք-
սեան 44. Գրիգորիս Ե. Յովհաննէսեան 50.
Մարգարիտ Արքեպիսկոպոս Օրմուշեան 28: —
Վերջին բարձրատիւնի եկեղեցականը յետ
ընտրութեան հրաժարական տուել է:

151. Կ. Պալտոյ մէջ Արտանատեր-խմբադրա-
պետ Պ. Արմէն Լուսինեանի աշխատութեամբ
«Հանրագիտակ» անուամբ թիթիւր զրոյսած
է լոյս տեսնել մանկավարժական, գիտական,
արուեստական բովանդակութեամբ: Յաշուու-
թիւն:

ՆՈՐ ՆԵՐՍԵՐԱՆ Կամ Մրժուշկ Հայկական. Բ.
տպար. վառնա տպ. «Իրաւունք» լրագրոյ
1901. Գին 1 ֆր.:

ՏԵՂԵԱԳԻՐ Հարկբաժնայ յորեքեանի Ս. Լուս-
աղք. հիւանդանոցին Զմիւռնիոյ (1801-1901).
տպ. Մամարեան. 1901. Գին 2

ՄԱՍ ՎԱՍ 2ՈՒՆԻՄ. Դրեց Գիշտանցի. Փա-
րիշ տպ. Պ. Միսաք. 1901. Գին 50 ասնա:

ՈՒՅԵ Ա. Բէլլու-Բէկեան. Փարիշ. տպ. Պ.
Միսաք. 1901. Գին 1 ֆր.:

ՊԵՊ Կոմեդիա երեք արարուածով (երկրշ.
տպ. ուղղած) զրեց Գ. Ստեղծողեանց. Թիֆլիս.
տպ. Մն. Մարտիրոսեանցի. 1901. Գին 50 կոպ.:

ՏԵՂԵԱԳԻՐ Հայ ընթերցարան Զմիւռնիոյ (1900
Յունի. 1. զեկա. 31): Զմիւռնիոյ տպ. Կ. Թա-
ղիկեան. 1901. Գին 2

ՄԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ 200ամեայ յորե-
քեանի առիթով զրեց Անարանեան. Թիֆլիս տպ.
Մ. Մարտիրոսեանցի 1901. Գին 5 կոպ.:

ԳՅԱԿ զրգիկայ-բանասիրական ժողովածու Գ.
Ջանեանի յիշատակին, խմբագրեց Վ. Փա-
փազեան Թիֆլիս. տպ. Կ. Մարտիրոսեանցի.
1901. Գին 2 ռուբ.:

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎԱՐԿԱՆՈՒՆ առասպելները Մ. Խորե-
նացի Հայոց Պատմութեան մէջ. արտատպուած
«Արարատ» ամսագրի վաղարշապատ տպ.
Ս. Ելմամբին. 1901. Գին է 1 ըր. 50 կոպ.:

† ՄԱՀԱԶԻ

Սեպտեմբեր 16 (Հ. Տ.) — Վախճանեցաւ
Թիֆլիսի քաղաքագլուխ Գեորգ Եւանգու-
ւեան: Ետք մը յօդուածներով իբրեւ «Մե-
ղուապետ Կուսեր և ազատական Մշակչի
դէմ: Եւ Արքեպիսկոպի բերք մը ըստ իր ուղ-
ղութեան խորհուրդաբար դիմարկել է անոր եւ
անբնայ ճաչ «Մշակչի իր այդ հակառա-
կորդին համար կ'ըսէ՝ մեր հակառակորդներ
մէկ առիթ ընկնող այդ եր. Մեղուապետ Կու-
սեանցեան Կուսերից մէկը»: Մենք ի՞նչ ար-
շար ենք համարեալ Գ. Եւանգուլեան իր
պալատին մէկ ըստ սիրելի ու համակրելի
ամն մ'եղած է:

Հոկտեմբեր 28 (Ն. Տ.) — Կ. Պալտոյ մէկ
վախճանեցաւ Յարութիւն Տառնեան. հաճախեալ՝ Օսմանեան տերութեան կարե-
ւոր եւ օգտակար եղած է: Իր դիմագրութեան
կամ հետեւեալ եւ արքեպիսկոպ. Իր քա-
տուէ Անգղիան միւս՝ ամեն տերութեանց
պատուաւորամբերու արժանացել է:

Նոյեմբեր 17 (Հ. Տ.) Վախճանեցաւ Կ. Պալտոյ
մէկ Ստեփան Կալա Սաւանեան. Պետական
եւ Պատրիարքական Եւանգուլեան ամն, Թաիլիս
ուսուցիչ կայս. բժիշ. համալսարանի: